

Hennie de Ruiter: pioenlief

Hoe vergaat het de vaste plantensector in deze moeilijke tijden? Zijn vaste planten geliefd bij de consument, staan de bedrijfsresultaten onder druk, zijn de toekomstperspectieven positief? In een serie van zes artikelen praat BloembollenVisie met even zovele vaste plantenkwekers over hun bedrijf. In deze tweede aflevering kwekerij De Wilgenhoek BV uit Aalsmeer.

Tekst: Wim Ciggaar
Foto's: René Faas

Eigenaar Hennie de Ruiter (61) kreeg toen hij 13 jaar oud was honderd pioenroos planten van zijn vader met daarbij de boodschap er goed voor te zorgen omdat het de basis van zijn pensioen was. Anno 2011 omvat het teeltplan van deze pioenliefhebber in hart en nieren 66 ha pioenen, verdeeld over 325 soorten en op contract geteeld bij kwekers verspreid over verschillende continenten. Door deze spreiding heeft hij het teeltseizoen van maart tot augustus en december weten te verlengen. Vrijwel alle bloemen worden in Aalsmeer geveild, met uitzondering van de Chileense productie die in Amerika vermarkt worden.

PRIJZEN LONEND

Voor Hennie de Ruiter begint het oogstseizoen in maart in Israël, in april gevolgd door Zuid- en Noord-Frankrijk en vervolgens Zeeland, Aalsmeer en Drenthe (half mei tot eind juni). Daarna zijn Oost-Duitsland en Polen aan de beurt, in juli gevolgd door Finland en als de proeven lukken vanaf dit jaar in augustus in Lapland. De pioenen die op contract in het Midden-Chinese Heze geteeld worden bloeien gelijk met de Nederlandse pioenen, die uit Oost-China bloeien een maand later. De bloemenprijzen geven dit seizoen een wisselend beeld te zien. Momenteel zijn ze –met één euro voor een takje Sarah Bernhardt- zonder meer lonend, maar begin mei waren de pioenen vanwege de warmte spotgoedkoop. Hennie de Ruiter: "Voor een pioen moet het koud zijn. Een vrouw moet namelijk binnen zitten wil ze aandacht voor bloemen hebben."

AALTJES EN SLAWORTELBOOR

De teelt van de pioen vindt voornamelijk plaats als landplant. "Een pioen, zo krijgen we toegelicht, houdt ervan net zoveel ruimte onder als boven de grond te hebben. Eén pioen op de

vierkante meter kan 50 tot 60 bloemen produceren, mits hij het naar zijn zin heeft en vrij blijft van aaltjes en wortelboor. Daarnaast maken we jaarlijks 50.000 potten van ouderplanten in 12 liter potten. Daar kun je als consument een maand plezier van hebben om ze vervolgens uit de emmer te halen en buiten te planten. Er zijn kwekers die proeven nemen om pioenen los van de grond te telen. Vooral op de zware kleigronden heeft men namelijk veel last van de slawortelboorder, maar de testresultaten vallen tot nu toe niet mee."

BLOEM- EN STEKPRODUCTIE

Voor de bloemproductie teelt Hennie de Ruiter bij voorkeur op zanderige klei met een minimale pH van 7.4. of donkere zandgrond. In Drenthe staan de pioenen op zand en moet de pH kunstmatig verhoogd worden. Bijkomend

nadeel is dat er in Drenthe veel berekend moet worden. Is er voor de bloemproductie geen vruchtwisseling nodig, voor de stekvermeerdering geldt de regel twee jaar telen en dan verse grond. Na vier jaar is terugkeer op hetzelfde perceel mogelijk, maar niet meer dan drie keer. Globaal valt de teelt onder te verdelen in 20 ha bloemproductie en 45 ha stek (één- en tweejarige). De tweejarige stekproductie wordt gewassen, gedeeld, gekookt en afgeleverd en is voor een belangrijk deel bestemd voor de Amerikaanse en Canadese markt. Hennie de Ruiter: "We hebben soorten staan die 180 jaar oud zijn. In China kent men de pioen echter al 5000 jaar. Het is daar de nationale bloem die vooral ook een medicinale betekenis heeft. Overigens komt hij niet alleen in China in het wild voor, maar ook in het Kaukasus-gebergte en de hogere streken van Turkije."

ROOIEN

Het groeiseizoen tot nu toe kwalificeert De Ruiter als goed. Het voorjaar was weliswaar te warm en te droog, maar het huidige koele weer is perfect voor de plantengroei en helaas ook voor het onkruid. Een pioen houdt namelijk van een beetje vochtig en koel weer. De rooitijd in Nederland begint de laatste week van augustus en gaat door eind oktober. "We rooien jaarlijks 22 ha oftewel 2 miljoen planten. Die worden machinaal gelicht, op de grond gelegd en vervolgens handmatig geraapt. Op het bedrijf aangekomen gaan ze zo snel mogelijk de cel. Wat we nodig hebben wordt gedeeld en gespoeld. Van de gedeelde twee miljoen planten worden er globaal drie miljoen verkocht. De rest delen we in drieën en/of vieren en wordt teruggeplant. We beginnen in september met de export naar Canada en Amerika en vervolgens komen de noordelijke landen aan bod. Het totale afleverseizoen duurt tot eind april en in de pieken hebben we zo'n 60 mensen nodig om alles op tijd klaar te krijgen."

VERMARKTEN

Het afstemmen van de het aanbod op de vraag is bij pioenen niet te doen. Hennie de Ruiter: "Een pioen wordt op kleur verkocht en kleur is een modetrend. Bij pioen heb je te maken met een stock en een voorraad, waar je mee probeert te sturen. De teelt duurt echter lang en dat maakt het te moeilijk om naar een vraag te telen. De pioen heeft daarnaast het imago van een elitebloem, hetgeen waarschijnlijk te maken heeft met de medicinale werking. In het oude China mocht de pioen alleen in de keizerlijke tuin geteeld worden en was de teelt van de gele pioen uitsluitend aan de keizer voorbehouden. Los daarvan is het een artikel waarbij

Eén van zijn grootste kruisingsresultaten is deze Sarah Bernhardt Superwhite

hebbber in hart en nieren

zoveel handwerk om de hoek komt kijken dat het nooit een massaproduct zal worden.”

VEREDELING

Naast de teelt van pioenen geniet Hennie de Ruiter in de pioenensector grote bekendheid als veredelaar. Daarmee houdt hij zich al dertig jaar bezig en nog steeds worden er jaarlijks tientallen kruisingen uitgevoerd. “Vooral het onderling kruisen van aparte kleuren heeft de laatste jaren mijn grootste interesse. Bepaalde kleuren, zoals licht- en donkerblauw, zijn er bij de pioen gewoon niet en daar ben je dan toch naar aan het zoeken. Aanvankelijk was het meer het avontuur dat me deed besluiten om te gaan veredelen. Nu vind ik het gewoon leuk en kruis ik naast kleur ook veel op geur en ziektegevoeligheid.

.....

‘Een vrouw moet binnen
zitten wil ze aandacht voor
pioenen hebben’

.....

Maar ook voor pioen geldt, dat veredelen een kwestie van de lange adem is. Alles bij elkaar duurt het vijf jaar eer je de eerste bloem ziet”, aldus Hennie de Ruiter, die alle interessante kruisingen op schrift heeft vastgelegd. Succesnummers uit het veredelingsprogramma zijn de naar zijn dochter vernoemde, crémewitte Miss Kelly, de gele First Dutch Yellow, de witte Sarah Bernhardt Superwhite (een kruising van Sarah Bernhardt x Duchesse de Nemours) en Little Medicine Man. Ook kruiste hij de Chinese boompioenen met lactiflora-typen, hetgeen resulteerde in de z.g. ITOH-hybriden, een beetje houtachtig pioentype met Yellow Crown als de meest bekende.

BEMIDDELING

Voor de verkoop van zijn producten maakt Hennie de Ruiter meestal gebruik van de bemiddeling. Bij de bloemen en stekken gaat zijn voorkeur uit naar FloraHolland Connect, voor de planten maakt hij voornamelijk gebruik van het CNB Greenteam. Grootste argument daarbij is de financiële zekerheid die beide bemiddelingsbureaus te bieden hebben. “Met het Greenteam hebben we een hele open, zakelijke relatie. Via hen gaan de planten op kleur, bestemd voor de droogverkoop. Daar beginnen we mee in september en dat gaat door tot februari. Een deel gaat in bulk per kuubkist naar Mexico, wordt daar verder verpakt en uitgeleverd naar Amerika en om ten-

Teneinde het bloeiseizoen te verlengen laat Hennie de Ruiter een deel van het areaal op contract in andere landen telen

slotte gedistribueerd worden. De promotie voor het product doen we grotendeels zelf. Per jaar stellen we zo’n 25.000 bloemen beschikbaar die gebruikt kunnen worden op shows, zoals op Kasteel Keukenhof en/of de CNB-showkas. Ook hebben we een DVD gemaakt met het volledige assortiment, inclusief een beschrijving van de kleuren en eigenschappen. Dat reclame maken moet je wel zelf doen, want de organisaties laten het zitten.”

TOEKOMSTPERSPECTIEF

Over de toekomst van de pioen maakt Hennie de Ruiter zich geen zorgen. “Het is een product, zo zegt hij tot besluit, dat lang nodig heeft om tot een voorraad te komen en een stock te vor-

men. Veel bedrijven kunnen zo’n lange periode niet overbruggen om het te financieren. De pioenteelt is ook erg arbeidsintensief. In de snijtijd begin ik om vier ’s morgens tot 12 uur ’s avonds laat. Dat is vier weken dag en nacht werken. Gelukkig heb ik een begripvolle echtgenote die me alle vrijheid geeft, anders lukt het ook niet. Door haar inzet heb ik alles klaar kunnen krijgen. Dat hoop ik nog heel lang in goede gezondheid te kunnen blijven doen. Mijn leven is compleet met pioenen en ik hoop ook in de toekomst alle shows te kunnen blijven voorzien van pioenen. Alleen zoek ik nog een schoonzoon die helemaal gek is van vaste planten. Zelf ben ik zestig en dus pas op de helft, maar een opvolger zou niet verkeerd zijn.”

Resumé

Wat bijna vijftig jaar geleden begon met een vierkante meter als pensioenvoorziening op een stukje land van zijn vader groeide uit tot een pioenenkwekerij van meer dan 65 hectare en een collectie van 325 soorten. Anno 2011 geldt Hennie de Ruiter van kwekerij De Wilgenhoek als een internationaal erkende pioenteler en –veredelaar die vol passie over de pioen kan vertellen en deze kan promoten. Een opvolger heeft hij niet, dus zoekt hij nog een schoonzoon voor zijn dochter. Voorwaarde is wel dat deze helemaal gek van pioenen moet zijn...